

IV. Informace o plnění cíle stanoveného v Konvergenčním programu pro rok 2013

Ministerstvo financí vypracovává pravidelně k pokladnímu plnění státního rozpočtu za 1. a za 1. až 3. čtvrtletí informaci pro rozpočtový výbor¹¹ o tom, jakým způsobem je naplňován Konvergenční program ČR¹².

Podle aktuálních odhadů odeslaných Eurostatu k 1. 10. 2013 očekává MF v roce **2013 deficit¹³ sektoru vládních institucí¹⁴** ve výši 111,6 mld. Kč, tj. **2,9 % HDP**. Aktuální odhad naznačuje, že **deficit tak bude o 0,1 p.b. vyšší než cíl stanovený v Konvergenčním programu (duben 2013) a měl by tedy klesnout pod hranici referenční hodnoty Maastrichtských kritérií.**

Výše **dluhu** sektoru vládních institucí dosáhne ke konci roku 2013 hodnoty 1 774,7 mld. Kč, tj. **46,4 % HDP**.

Tabulka č. 13: Vládní deficit podle subsektorů v letech 2012–2013 a porovnání s Konvergenčním programem (duben 2013)

		Notifikace k 1.10.2013		KoPr 2013 (3)	rozdíl (2)-(3)
		2012 (1)	2013 (2)		
Saldo sektoru vládních institucí	v mld. Kč	-170,4	-111,6	-109,6	-2,0
	v % HDP	-4,4	-2,9	-2,8	-0,1
ústřední vládní instituce	v mld. Kč	-160,5	-111,3	-109,1	-2,2
	v % HDP	-4,2	-2,9	-2,8	-0,1
místní vládní instituce	v mld. Kč	-3,2	5,8	1,3	4,4
	v % HDP	-0,1	0,2	0,0	0,1
fondy sociálního zabezpečení	v mld. Kč	-6,8	-6,0	-1,8	-4,2
	v % HDP	-0,2	-0,2	0,0	-0,1

V roce 2012 byla výše vládního deficitu negativně ovlivněna finanční kompenzací majetkového vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi ve výši 59 mld. Kč, které se podle metodiky ESA95 zaznamenává jako jednorázový výdaj (přibližně 1,5 % HDP). Deficit bez finanční kompenzace církvím by v roce 2012 činil 111,4 mld. Kč tj. 2,9 % HDP. Vzhledem k dalšímu otevírání záporné produkční mezery je z prezentovaných dat zřejmé, že při stabilní výši neočištěného deficitu muselo docházet ke konsolidaci, resp. zlepšování cyklicky očištěného salda.

¹¹ Vypracování této informace plyne z usnesení rozpočtového výboru PSP ČR č. 128 ze dne 28. dubna 2011, ve kterém byl ministr financí požádán o aktuální odečet vždy k termínu čtvrtletního pokladního plnění.

¹² Konvergenční program ČR je zásadním strategickým dokumentem zpracovávaným Ministerstvem financí ČR. Od roku 2011 je publikován vždy koncem dubna. Dokument specifikuje základní souhrnné fiskální údaje a nejvýznamnější připravovaná opatření s rozpočtovým dopadem formou střednědobé fiskální strategie vlády. Blíže a aktuální znění viz www.mfcr.cz/kopr.

¹³ Deficit je definován jako čisté výpůjčky sektoru vládních institucí v metodice národních účtů ESA 95 (včetně úpravy o úrokové deriváty).

¹⁴ Sektor vládních institucí zjednodušeně obsahuje organizační složky státu (státní rozpočet bez prostředků EU) a jejich příspěvkové organizace, státní fondy, veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, rozpočty obcí, krajů a jejich příspěvkových organizací a hospodaření zdravotních pojišťoven (blíže viz Metodická příručka k fiskálnímu výhledu ČR: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Makro-fiskalni-vyhled_2012-Q3_Metodicka-prirucka-Fiskalni-vyhled-CR.pdf).

Podle odhadu MF se aktualizované saldo vládního sektoru pro rok 2013 ve srovnání s Konvergenčním programem (duben 2013) zhorší o 2,0 mld. Kč, na čemž se nejvíce podílejí fondy sociálního zabezpečení (částkou 4,2 mld. Kč) a v menší míře pak také ústřední vládní instituce (zhoršení o 2,2 mld. Kč). Naopak místní vládní instituce očekávají o 4,4 mld. Kč lepší výsledek svého hospodaření, než se původně předpokládalo v Konvergenčním programu (duben 2013).

U vládního salda dojde v roce 2013 k výraznému zlepšení o 58,9 mld. Kč. V rámci hospodaření centrální vlády dochází k meziročnímu snížení deficitu o 49,1 mld. Kč, u místní vlády lze očekávat zlepšení o 8,9 mld. Kč a také fondy sociálního zabezpečení by měly hospodařit nepatrně lépe o 0,8 mld. Kč. Pokud ale odečteme od deficitu vládních institucí z roku 2012 zaznamenání jednorázových výdajů (finanční kompenzaci církvím), dojde k meziroční stagnaci celkového vládního deficitu (zhoršení o 0,2 mld. Kč) a hospodaření ústřední vlády bude meziročně horší o 9,9 mld. Kč. Místních vlád a fondů sociálního zabezpečení se zaznamenání finanční kompenzace církvím netýká, jejich meziroční vývoj je i po očištění o tuto operaci stejný, jako je uvedeno výše.

Ve srovnání s odhadem z dubna 2013 došlo na příjmové straně především ke zhoršení daňových příjmů o přibližně 7 mld. Kč, na revizi se podílely téměř rovnoměrně jak přímé tak nepřímé daně. K jisté kompenzaci pak došlo u ostatních příjmových položek. Na výdajové straně došlo u výdajů na spotřebu vlády k přehodnocení a nově se očekává nárůst o 1,5 % (původně 1,2 %). Výrazně horší výsledek (cca 11,6 mld. Kč) se očekává u sociálních výdajů, především díky akceleraci dávek v hmotné nouzi ve druhé polovině roku. Naopak citelně lepší výsledek (cca 3 mld. Kč) se očekává u naturálních sociálních dávek (výdaje zdravotních pojišťoven), díky snížení administrativních nákladů pojišťoven a poklesu nákladů na zdravotní péči. Lepší výsledek lze předpokládat i u prodeje nevyráběných nefinančních aktiv především z důvodu zahrnutí prodeje emisních povolenek do aktuální predikce ve výši 1,7 mld. Kč (v dubnu nebylo uvažováno). Úspora ve výši téměř 3 mld. Kč se oproti dubnu 2013 předpokládá i u nákladů na financování dluhu vládního sektoru.

Úroveň vládního dluhu se stále pohybuje pod hranicí prohibitivní hodnoty 60 % HDP a jeho dynamika se po výrazném nárůstu v roce 2009 zpomalila. Vládní dluh roku 2013 bude v meziročním porovnání patrně stagnovat (snížení o 0,7 mld. Kč). V porovnání s Konvergenčním programem (duben 2013) se vládní dluh snížil o podstatných 97,5 mld. Kč. Tento vývoj však nelze přeceňovat, neboť došlo k vyčerpání rezervy vytvořené v minulých letech (především v roce 2012) ve formě emise dluhopisů nad rámec potřeby krytí schodku státního rozpočtu.